

29 februari 2024

In dit overzicht zijn projecten opgenomen die (voor het overgrote deel) gestart zijn na 2020.

	Naam project	Omschrijving	Locatie	jaar/status	doelstelling	deelnemende partijen	obstakels/uitdagingen
	*Projecten Living Lab Schouwen-Duiveland						
1	Bodem en watercoaching	Coaching traject voor 25 agrariërs . driejarige coaching plan do check act mbt teeltaanpassingen op een perceel . (bedrijfsbodemwaterplan). Via bodemavonden worden de praktijkervaringen gedeeld. Experts worden naar S-D gehaald om kennis te delen. Uitvoering met NKG en Groenbemers, aandacht voor verslemping.	Meerdere locaties Schouwen-Duiveland	2023 e.v.	Verbeteren bodemkwaliteit en daardoor het verminderen van de afhankelijkheid van zoet water	Living Lab Schouwen-Duiveland (via o.a. ZLTO)	Voldoende onafhankelijke bodemcoaches, samenwerking ZLTO en CZAV. Continuïteit coaches. Enkele agrariërs zijn inmiddels gestopt.
2	Demoproject innovatieve drainage testen, monitoren en evalueren.	Het in de praktijk uittesten van drainage technieken om aan te tonen dat deze werken en zoet water opleveren. Stand van zaken tot nu toe: In 2 percelen is een gedeelte gedraineerd met een dubbele drainage. De onderste drain voert de zoute kwel af. De bovenste drain is zoet water en wordt afgevoerd naar een waterbassin. In 1 perceel is peilgestuurde drainage geïnstalleerd. Ook daar kan mogelijk zoet water afgetapt worden.	Meerdere locaties Schouwen-Duiveland (Kerkwerve en Dreischor)	2023 - 2025	Verzamelen van kengetallen van en richtlijnen voor aanleg, beheer en onderhoud ontwikkelen.	Living Lab Schouwen-Duiveland (via o.a. ZLTO) POP3 project	1. Later aangelegd dan gepland vanwege vertraging subsidiebeschik-king en weers-omstandigheden. 2. Nieuwe technieken zorgen altijd voor wat opstartproblemen. Hoe kan je het beste de drainage realiseren. 3. Hoe stuur je de drainage aan? 4. Genoeg zoet water onttrekken uit de drain en deze opslaan in een waterbassin om bij droogte zoet water beschikbaar te hebben.
3	Fieldlabs	Gebiedsaanpak en samenwerking in een gezamenlijke aanpak voor een verbeterd en vernieuwd watersysteem	Drie fieldlabs Burghsluis, Zonnemaire en Dijkwater	vanaf 2023 (2024 visie gereed)	Brouwerhaven en Zonnemaire: Experimenteergebied met gebiedsgerichte aanpak voor een klimaatbestendige zoetwaterbeschikbaarheid met als doel een klimaatrobuust watersysteem voor een vitaal landelijk gebied. Fieldlab Burghsluis: Zoet water uit de duinen langer vast te houden, zout water tegen houden en RWZI water geschikt te maken. Verbeteren sponswerking van de bodem	Living Lab Schouwen-Duiveland	1. Oplossing vinden rekening houden met tijden van te veel water en te weinig water. Zoeken naar een goede balans in het watersysteem van vasthouden-bergen-afvoeren. 2. Stuwtesplan geheel tot uitvoering brengen, dat vraagt om samenwerking in het gebied.
4	Investeringsvouchers voor duurzame zoetwateroplossingen	De agrariërs stimuleren om te investeren in innovatieve oplossingen om de zoetwaterbeschikbaarheid te vergroten (met als doel opschalen van de zoetwaterinnovaties, van koplopers naar de middengroep). Kennisdeling is een verplichte subsidievoorwaarde	Meerdere locaties Schouwen-Duiveland (overkoepelend)	in uitvoering t/m 2024	Stimuleren van het ontwikkelen van innovatieve oplossingen voor zoet water op korte termijn en dit verder opschalen.	Living Lab Schouwen-Duiveland	
5	Klimaatadaptieve waterkerende landschappen	in kaart brengen van de uitdagingen, kansen en mogelijkheden in en rondom de Oosterschelde	Gebiedscoalitie Zierikzee-Bruinisse	2022, 2023	Inzicht krijgen in de vraagstukken rondom de toekomstige waterveiligheid, de toenemende verzilting van landbouwgrond en de dreigende verdwijning van slikken en schorren	Living Lab Schouwen-Duiveland	

	Naam project	Omschrijving	Locatie	jaar/status	doelstelling	deelnemende partijen	obstakels/uitdagingen
	*Projecten Living Lab Schouwen-Duiveland						
6	Klimaat en waterrobuust Laag-Nederland van nu naar 2050.	Samenwerking tussen meerdere partijen (agrariërs, Zeeuwse overheden en andere gebruikers van het landelijk gebied mt o.a. de WUR).	overkoepelend	2021,2022,2023	Een klimaat- en waterrobuuste inrichting van het landelijk gebied vanuit het bodem- en watersysteem.	Living Lab Schouwen-Duiveland	
7	Natuurlijk Zoet	EC-waarde in kaart brengen door agrariërs onder leiding van hydrologen. Ruim 20 agrariërs hebben in samenwerking met Acaciawater en Waterschap EC waarden oppervlaktewater in kaart gebracht. https://livinglabschouwen-duiveland.nl/sites/default/files/2021-10/evaluatieverlag_natuurlijk_zoet_PDF-A.pdf	diverse locaties Schouwen-Duiveland	looptijd 2019-2021	Bewustworden dat waterkwaliteit oppervlaktewater door het jaar varieert. Kennis over EC waarden oppervlaktewater vergroten.	Living Lab Schouwen-Duiveland	1. Deelnemers enthousiast houden om te blijven meten. Wat kunnen ze ermee? Blijft het zo en hoe kan de zoetwaterbeschikbaarheid dan vergroten? 2. Regelmatig monsters nemen om een goed beeld te krijgen (langere reeksen nodig voor systeem-kennis)
8	Taskforce Governance	Ondersteuning projecten broedplaats Zoet Water. Bestuurskundig advies gericht op een betere samenwerking tussen verschillende overheden m.b.t. uitvoering van zoetwatermaatregelen.	overkoepelend	2023	Ondersteunen van projecten door advisering	Living Lab Schouwen-Duiveland. Erasmus Universiteit	
9	Zoetwater Academie (Broedplaats Zoet Water)	Kennis- en leernetwerk Broedplaats Zoet Water Schouwen-Duiveland	overkoepelend	2023 e.v.	Organiseren kennisbijeenkomsten en verspreiden en vastleggen relevante kennis over zoet water.	Living Lab Schouwen-Duiveland	
	*Projecten Grondgebied gemeente Borsele						
10	Waterpark Esdoornstraat, Populierenstraat 's-Gravenpolder	scheiding afvalwaterstromen, aanleg waterberging om verdroging en wateroverlast te voorkomen	s-Gravenpolder	2023/2024 (in voorbereiding)	vasthouden van water in het gebied en infiltratie in de bodem	Borsele	Grond, schone grond verklaring PFAS, grondverwerving.
11	Waterbergingspark Schuitweg Fortrapstraat 's-Gravenpolder	scheiding afvalwaterstromen, aanleg waterberging om verdroging en wateroverlast te voorkomen	s-Gravenpolder	2023/2024 (in voorbereiding)	vasthouden van water in het gebied en infiltratie in de bodem	Borsele	Grond, schone grond verklaring PFAS en beschikbaarheid personeel voor planvorming
12	Wilhelminastraat	aanleg waterberging ter voorkoming van verdroging en vasthouden water in het gebied	Oudelande	2023	aanleg waterberging ter voorkoming van verdroging en vasthouden water in het gebied	Borsele	geen
13	Kievitstraat + deel Strandloperstraat en Steenloperstraat + Waadvogelstraat	scheiding afvalwaterstromen, waterkwaliteitsverbetering	Heinkenszand	2024	vasthouden water in het gebied en infiltratie van water in de bodem	Borsele	Grond, schone grond verklaring PFAS en afstemming planning nutsbedrijven
14	Wolphaartsweg	scheiding afvalwaterstromen, vasthouden water in het gebied en infiltratie in de bodem	Borsele	2025 (in voorbereiding)	vasthouden water in het gebied en infiltratie van water in de bodem	Borsele	Grond, schone grond verklaring PFAS, kosten en afstemming planning nutsbedrijven
15	's-Gravenpoldersestraat	scheiding afvalwaterstromen, vasthouden water in het gebied en infiltratie in de bodem	Hoedekenskerke	2025 (in voorbereiding)	vasthouden water in het gebied en infiltratie van water in de bodem	Borsele	Grond, schone grond verklaring PFAS, kosten en afstemming planning nutsbedrijven

Naam project	Omschrijving	Locatie	jaar/status	doelstelling	deelnemende partijen	obstakels/uitdagingen	
16	Deltastraat	scheiding afvalwaterstromen, vasthouden water in het gebied en infiltratie in de bodem	Lewedorp	2025 (planning)	vasthouden water in het gebied en infiltratie van water in de bodem	Borsele	Grond, schone grond verklaring PFAS, kosten en afstemming planning nutsbedrijven
17	s-Gravenstraat/ Bosseweide	scheiding afvalwaterstromen, vasthouden water in het gebied en infiltratie in de bodem	s-Gravenpolder	2026/2027 (planning)	vasthouden water in het gebied en infiltratie van water in de bodem	Borsele	Grond, schone grond verklaring PFAS, kosten en afstemming planning nutsbedrijven
18	Langeviele	scheiding afvalwaterstromen, vasthouden water in het gebied en het vergroten van de zoetwaterbeschikbaarheid	Ellewoutsdijk	planning	scheiding afvalwaterstromen, vasthouden water in het gebied en het vergroten van de zoetwaterbeschikbaarheid	Borsele	Grond, schone grond verklaring PFAS, kosten en afstemming planning nutsbedrijven
19	Drainage sportvelden	besproeien sportvelden via drainage	diverse kernen	2024-2026	vasthouden water in het gebied en infiltratie van water in de bodem met als doel het gebruik van minder zoet water.	Borsele	beschikbaarheid zoet water en kosten
20	Onderzoek zoetwaterlocaties	onderzoek en hergebruik effluent.	gemeente breed	2024-2026	vasthouden water in het gebied en vergroten beschikbaarheid zoet water	Borsele	afhankelijk van politieke besluitvorming
*Projecten grondgebied gemeente Terneuzen							
21	Fresh4C's - Interreg project	Opslaan overtollig zoetwater in kreekruggen. Mogelijkheid om 1 miljoen m3/jaar zoetwater op te slaan in natte periode om 0.5 m3/jaar miljoen zoetwater beschikbaar te hebben voor landbouw en industrie.	Zeeuws-Vlaanderen	Afgerond mei 2023	vasthouden zoet water in kreekruggen	Dow, HZ-University en diverse andere	Meer ervaring nodig of dit technisch haalbaar is (zie vervolg). Van pilot naar full scale: business case, organisatie, welke partijen betrekken, ownership. Kwaliteit infiltratiewater (oppervlaktewater). Onderzoek naar mogelijke ondergrondse afbraak.
22	Kreekrug infiltratie vervolg	Voortzetten pilot, vereiste uit Fresh4C's project om pilot installatie nog 5 jaar in stand te houden	Zeeuws-Vlaanderen	Lopend tot ~2028	vasthouden zoet water in kreekruggen	Dow, landbouwer	Lokale voorzuivering nodig, meer monitoring vereist, ondersteuning kennisinstellingen nodig
23	AQUASPICE	Onderzoek naar technologische mogelijkheden om hergebruik van interne proceswaterstromen (o.a koeltorensui) mogelijk te maken. Gebruik van sensoren, modelling en digital twins om water optimaal te gebruiken en verliezen te verminderen	Zeeuws-Vlaanderen	lopend	Advancing Sustainability of Process Industries through Digital and Circular Water Use Innovations	Dow, Evides, HZ en diverse andere	Water is altijd te hergebruiken, maar er zijn soms veel en intensieve zuiveringsstappen nodig om tot hergebruik van water te komen.
24	AQUATUUR	5 Zeeuwse projecten in Aquatuur 1. Kreekruginfiltratie Noordgouwe 2. Landschappelijke inpassing bassins Noord-Beveland 3. Quicksan vijf natuurgebieden SBB 4. Onderzoek naar de meerwaarde van de landschappelijke inpassing bassins op de biodiversiteit 5. Investeren in een proefopstellingen van verschillende wetlands in Assenede	Zeeland	Net opgestart	Naar een hogere klimaatrobustheid via natuurgebaseerde oplossingen	HZ, Provincie Zeeland, Gemeentes SD & NB, Ugent, VITO, VMM, VLM, Inagro, Living lab Schouwen Duiveland	
25	STURDI-WATER	STURDI-Water - Storage, Upgrade, Reuse and Distribution of Water in regional collaborative networks	Zeeuws-Vlaanderen	project voorstel ingediend, wachten op subsidietoekenning	De vergroten van regionale zoetwaterbeschikbaarheid door de opschalen van bepaalde technologische oplossingen voor zoetwatertekort en de ontwikkeling van een gezamenlijk governance structuur voor water beheer in de vorm van een regionale water bank	Dow, Yara, Evides, NSP, WSSS, Gemeente Terneuzen & SD, ZMF, ZLTO, Provincie Zeeland, Rijkswaterstaat, REDStack, PureBlue, Delta Platform, Van 't Hof, Vlakwa-VITO, Gebiedsoverleg Zuidwestelijke Delta, Deltares, Voedselbos Terneuzen, Piet van Crujningen agrarier, Waterschap Valei & Veluwe	Uitdaging is hoe (succesvolle) pilots om te zetten naar full-scale toepassingen

	Naam project	Omschrijving	Locatie	jaar/status	doelstelling	deelnemende partijen	obstakels/uitdagingen
26	DECO 2.0 Brakwaterontziltingsplant	Evides bouwt nieuwe brakwater ontziltings fabriek (DECO 2) voor productie van demi water en hoge kwaliteit koeltoerenvoedingswater voor Dow. Beschikbare 'brakwater' bronnen (RWZI-MBR, Dow Effluent, Regenwater Dow) worden zo maximaal benut en gebruik Biesbosch water voor Dow geminimaliseerd	Zeeuws-Vlaanderen	lopend	maximaal benutten (brak) waterbronnen en minimaliseren gebruik Biesbosch water	Evides-Dow	
	*Projecten opdrachtgever/initiatief Waterschap Scheldestromen						
27	Water tussen Wal en Schelde	een concrete maatregel uit het Deltaprogramma om de regio weerbaarder te maken tegen droogte en te zorgen voor voldoende zoet water, nu en in de toekomst.	Reimerswaal	lopend	Waterconservering. Benutten van ongebruikt zoet water aan de voet van de Brabantse Wal.	Deltaprogramma Zoetwater - Zuidwestelijke Delta, Provincies Noord-Brabant en Zeeland, Waterschappen Brabantse Delta en Scheldestromen en Evides	
28	Freshem NL (2024)	Haalbaarheidsonderzoek - Zoet - zoutkartering	Zeeland	start 2024 - 2025	Vernieuwd inzicht in de ontwikkeling Zoet-zoutkatering	Deltaprogramma Zoetwater - Zuidwestelijke Delta, Provincies Noord-Brabant en Zeeland, Waterschappen Brabantse Delta en Scheldestromen en Evides	
29	Pilot effluent hergebruik	Pilot afvalwaterhergebruik		start 2024-2027	Afvalwaterhergebruik	Deltaprogramma Zoetwater - Zuidwestelijke Delta	Onduidelijk of deze financiële stroom de beste is voor het project
30	Slimmer regionaal waterbeheer	realisatie klimaat robuust watersysteem	Zeeland	start 2024-2027	water beter vasthouden door slimmer sturen (automatiseren stuwen?)	Deltaprogramma Zoetwater - Zuidwestelijke Delta	
31	Grondwatermodel Zeeland 2.0	Haalbaarheidsonderzoek		afgerond in 2020		Deltaprogramma Zoetwater - Zuidwestelijke Delta	Is vertraagd
32	Omgevingsaanpak Milde Ontziling	In dit project is primair onderzocht of de natuurlijke voorzuivering d.m.v. een helofytenfilter mogelijk is en welke stromen zich hier het meest voor lenen. Daarnaast is nagegaan of de aanvoer van de verschillende stromen in de tijd voldoende groot is en in welke verhouding deze primaire stromen optimaal gecombineerd kunnen worden om zowel de natuurlijke voorzuivering als de ontziling optimaal te benutten.	Zeeland	afgerond	ontziling	Deltaprogramma Zoetwater - Zuidwestelijke Delta - Proeftuin Zoet Water	
33	Maatwerk Sirjansland	Project waarin zoet grondwater met natopgestelde bronpomp wordt onttrokken en wordt toegediend aan gewas via een sub surface dripirrigatiesysteem op 40cm diepte	Sirjansland	lopend	infiltratie: voorzichtige onttrekking van feitelijk te dunne zoetwaterbel met doelmatige toediening via ondergrondse dripirrigatie	Deltaprogramma Zoetwater - Zuidwestelijke Delta - POP3##Provincie Zeeland	Diepdrain ligt in een gebied dat niet geschikt is volgens de huidige regelgeving. Verkrijgen vergunning van het Waterschap vereist maatwerk.
34	Aanvoer/hergebruik effluent ZV - Dow	Afvalwaterhergebruik	Terneuzen	onbekend	realisatie	Deltaprogramma Zoetwater - Zuidwestelijke Delta	
35	Regioscan			lopend		Deltaprogramma Zoetwater - Zuidwestelijke Delta	
36	Slim Watermanagement		Zeeland	lopend	beheer	Deltaprogramma Zoetwater - Zuidwestelijke Delta	

	Naam project	Omschrijving	Locatie	jaar/status	doelstelling	deelnemende partijen	obstakels/uitdagingen
37	Toolontwikkeling obv nieuwe grondwatermodellen			start 2024		Deltaprogramma Zoetwater - Zuidwestelijke Delta	
38	Uitrol 2e fase proeftuin Zoetwater			start 2024		Deltaprogramma Zoetwater - Zuidwestelijke Delta	
39	Ontziling - op 't Hof - Farmtrading	haalbaarheidsonderzoek	Stavenisse	lopend		Zeeuws Deltaplan Zoet Water	Uitdaging: Hoe kan het brijn verwerkt worden?
40	Hergebruik effluent Mouterij Kloosterzande	Waterconservering, afvalwaterhergebruik	Kloosterzande	nnp	Waterconservering, afvalwaterhergebruik	Mouterij Kloosterzande	
41	Hergebruik effluent Lamb Weston	Waterconservering, afvalwaterhergebruik	Kruiningen	Continueren d vanaf 2020	Waterconservering, afvalwaterhergebruik	Lamb Weston	
42	Wijwater (interreg)	Waterconservering	Zeeuws-Vlaanderen	start 2024	Waterconservering	Interreg Vlaanderen-Nederland	
43	Verkenning bassins nabij kernen op Noord Beveland	Waterconservering	gemeente Noord-Beveland	2023	Onderzoek naar het plaats en van bassin voor het opslaan van zoetwater voor landbouwkundige toepassing.	gemeente Noord-Beveland	Subsidieaanvraag is afgekeurd, gemeente NB is opzoek naar andere financiering
44	Carbon Farming en Windpark Kramer	Lokale boeren worden ondersteund bij het nemen van bodem- en ecologische maatregelen, die praktisch uitvoerbaar zijn en zo veel mogelijk rendement opleveren. Bijvoorbeeld maatregelen als niet-kerende grondbewerking, het gebruiken van vanggewassen en het niet scheuren van grasland, laten de natuur haar werk doen en vergroten het bodemleven waardoor er meer koolstof bindt in de bodem. Ook akkerranden met diepwortelende plantensoorten binden koolstof uit de atmosfeer in plant en bodem.	Schouwen-Duiveland	2020-2024	Stimuleringsproject - ondersteunen van agrariërs bij het nemen van diverse maatregelen ten goede van de bodem en het vasthouden van zoet water.	Zeeuwind	
45	KringloopWijzer	Stimuleringsproject	Zeeland	continueren d vanaf 2011	Melkveehouders kunnen online in de Kringloopwijzer bedrijfsgegevens invoeren. Zo ontstaat zicht op de mineralenefficiëntie. Een adviseur kan dan eventueel de uitkomsten analyseren en de boer helpen actie te ondernemen. Vanuit het oogpunt van duurzamer produceren heeft de zuivelsector de kringloopwijzer sinds 2017 verplicht gesteld voor alle melkveehouders in Nederland. In Noord-Brabant alleen al gaat dat om 3.000 bedrijven.	Deltaplan Agrarisch Waterbeheer - ZLTO	
46	Kennis delen via DeltaExpertise	Kennisnetwerk	Zeeland	continueren d	Middels de DeltaExpertise-site wordt de expertise met betrekking tot het leven in een Delta gebundeld en ontsloten. Onderzoek wordt gedeeld, onderwijs en praktijk worden er mee gevoed. Dit alles teneinde bij te dragen aan een leefbare Delta, voor veilig wonen, werken en recreëren, zorgdragend voor en gebruikmakend van de natuur op duurzame wijze.	Delta Academy - Delta Platform	

	Naam project	Omschrijving	Locatie	jaar/status	doelstelling	deelnemende partijen	obstakels/uitdagingen
47	Onderzoek Hergebruik afvalwater Cargill	Onderzoek of het vrijkomende condenswater bij Cargill geschikt is voor het beregenen van de gewassen. Het is een vrij constante stroom van water die het hele jaar beschikbaar is.	Terneuzen	lopend vanaf 2020	Het uiteindelijke doel zou zijn om een groot bassin aan te leggen en van daaruit een centraal leidingnetwerk in de polder zodat er een bereik is van +- 600 ha. Aan de hoofdleiding zouden dan individuele boeren aan kunnen sluiten om naar hun percelen te komen waar het nu op lijkt zijn er in elk geval 12 boeren die deel zouden willen nemen.	ZLTO, ZAJK en Cargill	- Financiële steun, - Snelheid, duidelijkheid wat er wel of niet kan
48	Onderzoek Hergebruik afvalwater Yara	Haalbaarheidsonderzoek	Terneuzen			Yara	
49	Zoet zout scheidende stuw toepassen	Haalbaarheidsonderzoek	Hulst	lopend vanaf 2024		Provincie Zeeland	
50	Beleid maken hergebruik effluent	Afvalwaterhergebruik	Zeeland	start 2023		Eigen project Waterschap Scheldestromen	
51	Kwel / wegzijging in beeld	Haalbaarheidsonderzoek	Zeeland	start		Eigen project Waterschap Scheldestromen	
52	Optimaliseren peilbeheer Louisepolder	Project	Terneuzen		Klimaat robuust watersysteem	Eigen project Waterschap Scheldestromen	
53	Waterconserveringsstuwen verzoeken behandelen	Waterconservering	Zeeland	continuëren		Eigen project Waterschap Scheldestromen	
54	Zoet water drainerende watersystemen in beeld	Haalbaarheidsonderzoek	Zeeland	start		Eigen project Waterschap Scheldestromen	
55	Uitbreiding externe aanvoer Reimerswaal.	zoetwatervoorziening Reimerswaal vanuit het Bathse Spuikanaal	Reimerswaal	lopend vanaf 2023	Wateraanvoer	Waterschap Scheldestromen, Provincie Zeeland, gemeente Reimerswaal en ZLTO	Wachten op financiering vanuit NPLG
56	Verkenning externe aanvoer Schouwen Duiveland	Haalbaarheidsonderzoek	Schouwen-Duiveland	Afgerond 2021	Wateraanvoer	Provincie Zeeland, Gemeente Schouwen-Duiveland, waterschap Scheldestromen en Agrarisch Schouwen-Duiveland	
	*Projecten gemeente Noord-Beveland						
57	Boeren meten water	inzicht in EC-waarden in sloten	gemeente Noord-Beveland	loopt	Voortzetting met systeem Provincie. Uitbreiding deelnemers	20 boeren, waterschap, provincie noord-Beveland, gemeente. Acacia water	Beperkte deelname (geen totaal overzicht eiland)
58	Boeren meten water II	zoute bronnen elimineren	gemeente Noord-Beveland	verkenning	sloten zoet krijgen	Boeren, waterschap, Provincie	complexe materie
59	Klimaatbestendige landbouw	Alle boeren zoet water voor kiemproces. Minder N-uitspoeling. 30 bassins of ondergrondse opslag.	gemeente Noord-Beveland	OP Zuid aangevraagd	Zoetwaterbassins voor 10 boeren	8 boeren & gemeente Noord-Beveland. Steun van RWS en Provincie	Bestemmingsplan beperkingen. Hoe de bassins te vullen. Ervaringen met irrigatie. Vinden van draagvlak. Beperkte deelname. Argwaan.

	Naam project	Omschrijving	Locatie	jaar/status	doelstelling	deelnemende partijen	obstakels/uitdagingen
60	Klimaatbestendige landbouw	HWA afvoeren dorpen nuttig gebruiken	gemeente Noord-Beveland	Lopend	Opslag van HWA bedrijventerreinen / dorpen in bassins	2 boeren, waterschap en gemeente Noord-Beveland	Ongebruikelijk, Onbekend. Waterschap voorzichtig maar werkt wel mee.
61	Klimaatbestendige landbouw	zoete bel in balans	gemeente Noord-Beveland	proefopstelling	Zoete bel herstel	2 boeren Soelekerkepolder/Goudplaat, Waterschap, Provincie, gemeente Noord-Beveland	angst voor te natte teelt laag
62	Klimaatbestendige landbouw	zoete bel in balans maar ook benut	gemeente Noord-Beveland	onderzoek	Ontrekken uit zoete bel	1 boer, Provincie	onbekende methode, pomp onderin drainbuis
63	Klimaatbestendige landbouw	Centrale ondergrondse zoetwater buffer. Leidingen inzetten om te vullen en te onttrekken	gemeente Noord-Beveland	verkenning	Ondergrondse opslag centraal op eiland	Gemeente, Provincie, Waterschap, ZLTO	Erg groot zandpakket, geschiktheid onbekend. Vullen duurt jaren, giga capaciteit
64	Klimaatbestendige landbouw	zoet polderwater opzetten en ondergrondse bel vullen	gemeente Noord-Beveland	verkenning	Ondergrondse opslag centraal op eiland	SBB - Gemeente	vullen via natuurgebied bokkegat?? SBB accepteert geen polderwater, bang voor gewasbeschermingsmiddelen en eutrofiering
65	Klimaatbestendige landbouw	4e trap geïnstalleerd! 1.3 milj kuub zoet water, jaar op jaar!	gemeente Noord-Beveland	verkenning	4e trap RWZI Camperland polder	Gemeente - waterschap	Kosten, berging van schone water, acceptatie bij Waterschap. O2 uit elektrolyzers inzetten, plenty beschikbaar!
66	Klimaatbestendige landbouw	drijvende vloten vol met waterplanten in de watergangen	gemeente Noord-Beveland	verkenning	zuiverings stap in watergangen	Gemeente - waterschap - RWS	Ongebruikelijk. Zeer gewenst door RWS
67	Klimaatbestendige landbouw	Peilopzet om drianafvoer te remmen en zoetwaterlens te herstellen	gemeente Noord-Beveland	verkenning	Micro bemaling	Boeren, waterschap gemeente	alle partijen rond de sloot commitment
68	Klimaatbestendige landbouw	Ontwikkelruimte op thema water. Balans in vraag en aanbod.	gemeente Noord-Beveland	jan '24 vaststellen	"Zoet water beleid"	gemeente Noord-Beveland	geen, wens van politiek
69	Klimaatbestendige landbouw	zoet water voor de boeren, zorgt voor opname N & P door vegetatie, minder uitspoeling!	gemeente Noord-Beveland	verkenning	Doelen KRW halen	gemeente, ZLTO, Waterschap, RWS	onbegrip
	*Projecten gebiedsontwikkeling Reimerswaal						
70	Gebiedsontwikkeling Groene Kamers Rilland: Deelproject A: Project Oost	Het gebied is vooral agrarisch in gebruik en hier bevinden zich windmolens en zonneparken. De waterlopen voldoen niet aan de KRW-richtlijnen en natuur en groen ontbreekt. Aanwezige oude binnendijken zijn veelal afgevlakt en agrarisch in gebruik. Een consortium van landeigenaren, ontwikkelaars en deskundigen ontwikkelen samen met gebieds- en overheidspartners (waaronder de waterschappen, gemeente en provincie) en de directe omgeving een gezamenlijk plan voor het projectgebied. Het beoogde resultaat is om te komen tot een energielandschap met meervoudig ruimtegebruik tussen (innovatieve) duurzame landbouw, natuur en zonne-energie, zoveel mogelijk gekoppeld aan de (bestaande) windenergie. De opgewekte energie dient zoveel als mogelijk het energieverbruik in de regio (glastuinbouw, RWZI Bath, sectoren landbouw, mobiliteit en gebouwde omgeving). Binnen het energielandschap wordt ook gewerkt aan de aanleg van een robuuste (groene) hoofdstructuur en aan de wateropgave (KRW-maatregelen en voldoende beschikbaarheid aan zoet water), de groen/blauwe dooradering.	Rilland-Bath	lopend	1) Wateropgave met natuurlijke oevers (KRW) 2) Transitie in de landbouw stimuleren 3) Energiemanagement, cable pooling en opslag 4) Natuur en landschapsherstel en het vergroten van de biodiversiteit.	Een consortium van landeigenaren, ontwikkelaars en deskundigen ontwikkelen samen met gebieds- en overheidspartners (waaronder de waterschappen, gemeente en provincie) en de directe omgeving een gezamenlijk plan voor het projectgebied.	In deelproject oost komen veel opgaven samen. Het beoogde resultaat is om te komen tot een energielandschap met meervoudig ruimtegebruik tussen (innovatieve) duurzame landbouw, natuur en zonne-energie, zoveel mogelijk gekoppeld aan de (bestaande) windenergie. De opgewekte energie dient zoveel als mogelijk het energieverbruik in de regio (glastuinbouw, RWZI Bath, sectoren landbouw, mobiliteit en gebouwde omgeving). Binnen het energielandschap wordt ook gewerkt aan de aanleg van een robuuste (groene) hoofdstructuur en aan de wateropgave (KRW-maatregelen en voldoende beschikbaarheid aan zoet water), de groen/blauwe dooradering.

	Naam project	Omschrijving	Locatie	jaar/status	doelstelling	deelnemende partijen	obstakels/uitdagingen
71	Gebiedsontwikkeling Groene Kamers Rilland: Deelproject D: Revitalisering 1ste Bathpolder	Het gebied is vooral agrarisch in gebruik en hier bevinden zich windmolens en het buurtschap Zuidhof. Het gebied wordt gedomineerd door de aanwezige hoogspanningsinfrastructuur van Tennet en Stedin. De waterlopen voldoen niet aan de KRW-richtlijn en natuur en groen ontbreekt. Aanwezige oude binnendijken zijn veelal afgevlakt en agrarisch in gebruik.	Rilland-Bath	lopend	1) Energieopwekking en energiemanagement (cable pooling en opslag) 2) Wateropgave 3) Transitie in de landbouw stimuleren 4) Vergroten van de recreatieve en educatieve waarde en de leefbaarheid 5) natuur en landschapsherstel, vergroten van de biodiversiteit.	Landeigenaren werken samen met deskundigen en overheidspartijen aan een gezamenlijk plan.	Belangrijk voor het draagvlak is dat samenwerking en overleg plaatsvindt met de direct omwonenden uit buurtschap Zuidhof.
	*Projecten specifiek Grenspark Groot Saeftinghe						
72	Watersysteem Emmapolder en omliggende polders	Diverse deelprojecten die binnen dit project lopen zijn onderzoek naar de mogelijkheid tot het plaatsen van een viertal zoete stuwen, eventueel aanpassen van het peil, aanpassen van het watersysteem waar nodig en meer opslag voor zoetwater creëren.	Grenspark Groot Saeftinghe	Planning plaatsen eind 2024	Verzoeten watersysteem, water opslaan in natte periode waardoor meer beschikbaar in droge periode	Provincie, waterschap, acacia water en boeren in omgeving	Nvt op dit moment
73	Watersysteem Prosperpolder	Diverse deelprojecten die binnen die project lopen en aandacht vragen waaronder: 1) de kwelsloot lande de nieuwe dijk Hedwige-Prosper 2) aanpassingen van het peil 3) maatregelen tegen verdroging 4) algemene knelpunten watersysteem landsgrens België/Nederland	Grenspark Groot Saeftinghe	uitvoering eind 2024 begin 2025	Verzoeten watersysteem, water opslaan in natte periode waardoor meer beschikbaar in droge periode	Provincie, waterschap, ZLTO hulst, polder bestuur (BE), Vlaamse waterweg (BE), Deltares en boeren in omgeving	1) Agenderen problemen watersysteem bij Vlaamse Waterweg en Waterschap 2) Lekkage systeem via België 3) problemen rondom afvoer gemaal Prosper.
74	Innovatiefonds Zoetwater GGS (BE en NL)	Binnen het Grenspark Groot Saeftinghe wordt samen met gebiedspartners en ondernemers actief en horizontaal gewerkt aan de opgaves van vandaag en morgen. Met boeren en verschillende organisaties wordt er in dat kader al enkele jaren stapsgewijs gewerkt aan volhoudbare landbouw, verbetering van de bodem, biodiversiteit, systeemherstel, zoetwatervoorziening, tegengaan van verzilting en het versterken van de keten. Eén van de onderdelen is het uitwerken van een 'grensoverschrijdend innovatiefonds', waarmee nieuw en innovatief ondernemerschap gestimuleerd dient te worden. De opzet van dit fonds borduurt voort op de ervaringen in Vlaanderen die de Haven van Antwerpen-Brugge de laatste jaren heeft opgedaan via het 'Landbouw Innovatiefonds' en de ervaringen in Zeeland met de voucher-regeling Living Lab Schouwen-Duiveland.	Grenspark Groot Saeftinghe	Fonds in voorbereiding. In maart 2024 is bedoeling om te starten	Landbouwers vormen een belangrijke schakel in het behouden van een vitaal en leefbaar platteland. Op verschillende vlakken staat de landbouw voor uitdagingen: droogte, waterschaarste, afname van de biodiversiteit, ... Om tot een volhoudbare vorm van landbouw te komen, zijn aanpassingen nodig. Grenspark Groot Saeftinghe wil landbouwers hierin ondersteunen en lanceert begin maart een innovatiefonds. Het innovatiefonds richt zich op het aandachtsveld water en klimaat. Het Havenbedrijf van Antwerpen-Brugge, Provincie Zeeland, gemeente Hulst en EGTS Linieland werken samen om zowel de innovatie- als investeringskracht van private landbouwondernemers te versterken. Zo ontstaat er ruimte om te experimenteren met klimaatrobuuste maatregelen en kansrijke oplossingen voor waterberging.	Havenbedrijf van Antwerpen-Brugge, Provincie Zeeland, gemeente Hulst en EGTS Linieland, waterschap, ZLTO, ANB, Polderbestuur	Nvt op dit moment
75	Watersysteem kop van Ossennisse	Op dit moment word de vraag en aanbod van water in kaart gebracht en word er bekeken hoe het hele systeem verzoet kan worden en het systeem robuuster kan worden ingericht.	Grenspark Groot Saeftinghe	onderzoek lopend	1) Verkenning bestaande infrastructuur bv. leegstaande boeren bedrijven waar mest bassins kunnen worden omgevormd naar waterbassins 2) Hergebruik effluent mouterij kloosterzanden 3) Vergrote ondergrondse opslag in zoetwaterbellen 4) Hergebruik zoet water afgekoppeld regenwatersysteem kloosterzanden opvangen voordat het zoute sloten in gaat en een plan voor stuwtes.	Provincie en waterschap evt. onderzoekbureau in nabij toekomst	Nvt op dit moment

Naam project	Omschrijving	Locatie	jaar/status	doelstelling	deelnemende partijen	obstakels/uitdagingen	
76	Waterkanskaart/waterbalans gehele grenspark (NL en BE)	Voor het gehele grenspark zowel BE als NL word in kaart gebracht wat de watervraag is en welke mogelijkheden er zijn om in het gebied slimmer om te gaan met het water	Grenspark Groot Saefthinghe	uitvraag in voorbereiding	Slimmer omgaan met zoet water	Provincie, Waterschap nog nader te bepalen onderzoeksbureau	Nvt op dit moment
77	*Projecten specifiek Zwinstreek						
78	Maximale regenwaterinfiltratie strandwal Groede / overtollig zoetwater aanvullen	Op de grens van zoet - zout	Verbinding tussen Breskens en Waterdunen	lopend	De zoetwaterbevoorrading voor mens, landbouw en natuur verzekeren	Onder andere Provincie Zeeland, West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen en 6 gemeenten (Sluis, Sint-Laureins, Brugge, Knokke-Heist, Damme en Maldegem).	nog niet van toepassing
79	Waterharmonica Groede	Op de grens van zoet - zout	Verbinding tussen Breskens en Waterdunen	lopend	De zoetwaterbevoorrading voor mens, landbouw en natuur verzekeren	Onder andere Provincie Zeeland, West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen en 6 gemeenten (Sluis, Sint-Laureins, Brugge, Knokke-Heist, Damme en Maldegem).	nog niet van toepassing
80	Overtollig zoet water aanvulling strandwal Groede.	Op de grens van zoet - zout	Verbinding tussen Breskens en Waterdunen	lopend	De zoetwaterbevoorrading voor mens, landbouw en natuur verzekeren	Onder andere Provincie Zeeland, West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen en 6 gemeenten (Sluis, Sint-Laureins, Brugge, Knokke-Heist, Damme en Maldegem).	nog niet van toepassing
81	Onderzoeken van kansen voor kreekruginfiltratie	Op de grens van zoet - zout (kreekruginfiltratie)	Verbinding tussen Breskens en Waterdunen	lopend	De zoetwaterbevoorrading voor mens, landbouw en natuur verzekeren	Onder andere Provincie Zeeland, West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen en 6 gemeenten (Sluis, Sint-Laureins, Brugge, Knokke-Heist, Damme en Maldegem).	nog niet van toepassing
82	Peilopzet polders Groede onderzoeken	Op de grens van zoet - zout	Verbinding tussen Breskens en Waterdunen	lopend	De zoetwaterbevoorrading voor mens, landbouw en natuur verzekeren	Onder andere Provincie Zeeland, West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen en 6 gemeenten (Sluis, Sint-Laureins, Brugge, Knokke-Heist, Damme en Maldegem).	nog niet van toepassing
	*Projecten HZ						
83	EffluentFit4Food	Onderzoek naar toepassingsopties en zuiveringsmogelijkheden van RWZI-effluent voor irrigatie in de landbouw.	Zeeland	1-5-2021 t/m 1-6-2024	Het doel van dit project is om in tijden van droogte de beschikbaarheid van kwalitatief goed irrigatiewater te vergroten door effluent van rioolwaterzuiveringen op te werken tot gietwater. Hierdoor kan teeltschade door droogte worden verminderd, terwijl de voedselveiligheid gegarandeerd blijft.	Wageningen University & Research, HZ, PureBlue, WSSS, Provincie Zeeland,	Persistente stoffen blijken niet alleen met het water mee te komen, maar ook met de bodem/grond en met meststoffen. Bepalen van schadelijkheid voor gezondheid per stof is soms ingewikkeld.

	Naam project	Omschrijving	Locatie	jaar/status	doelstelling	deelnemende partijen	obstakels/uitdagingen
84	Digital Twins Water beheer	Voorkomen van droogteschade	Zeeland	1-10-2021 t/m 1-9-2024	De primaire doelstelling van het project is om te leren op welke manier de inzet van een digital twin ons inzicht in het watersysteem kan vergroten. Dit project is gericht op het voorkomen van droogteschade in oppervlaktewatersystemen.	Wageningen University en HZ	De beschikbaarheid van data voor het bouwen van het model (digital twin) is beperkend.
85	Klimaatadaptatie Zeeland	Via OPZuid	Walcheren	2023-2025	Realiseren van klimaat innovatie platformen in wijken in Middelburg en Vlissingen waarin gezamenlijk wordt geëxperimenteerd met terugbrengen en behoud van leefbare woonwijken, herstel van de bodem (diversiteit) en het geleende zoet water in de natuur	HZ, Gemeentes Middelburg & Vlissingen, ZMF, PureBlue, SCALDA, DSV, Woongoed, CitySeeds,	De gemeentes hebben niet zoveel belang bij het starten van pilots in een woonwijk
86	O3G	Via Interreg Zeeuws-Vlaanderen	Zeeuws-Vlaanderen	2023-2026	Via Schone Waterlopen door O3G willen we demonstreren dat Ozonisatie (O3) in combinatie met Granulair Actief Kool (GAK) kan worden ingezet op RWZI's als een innovatieve, doelmatige en kostenefficiënte nabehandelingstechniek die de oppervlaktewaterkwaliteit verbetert in Vlaanderen en Nederland.	HZ, Vlakwa-VITO, CAPTURE Ugent, Universiteit Antwerpen, Aquafin, PureBlue, AM-TEAM	Net gestart, nog geen concrete ervaringen
87	Ontziltion voor de landbouw	Haalbaarheidsonderzoek ontziltion	Zeeland	2021-2022	Onderzoek naar de haalbaarheid van ontziltion voor de landbouw sector in Zeeland; inclusief technische en niet technisch haalbaarheid	Van 't Hof, Gemeentes SD & NB, Provincie Zeeland	Niet technische factoren (vergunning, (bron)water beschikbaarheid, (bron) waterkwaliteit, brine management, opslag en distributie) betekent dat ontziltion voor de landbouw meestal niet haalbaar is. Technisch is het ontziltion van brak oppervlaktewater mogelijk, maar niet eenvoudig.
88	Wetlands als voorzuivering	Industrieel hergebruik afvalwater	Terneuzen	2019-2021	Wetlands als nazuivering van communaal en industrieel effluent en als voorzuivering voor ontziltionstechnologie voor industrieel hergebruik	HZ, Evides, Ugent, Dow, Rietland	Geen bijzonderheden; goede resultaten
89	NEREUS	Vergroten hergebruik nutriënten	Zeeland	2017-2021	De algemene doelstelling van het NEREUS-project is het vergroten van het hergebruik van nutriënten, water en energie uit afvalwater door de adoptie te stimuleren van technologieën voor terugwinning in stedelijke gebieden	HZ, Evides, DuCoop, Waterlink	Afzetmarkten voor herwonnen producten zijn niet eenvoudig te koppelen
90	IMPROVED	Hergebruik proces water	Zeeuws-Vlaanderen	2019-2021	Integrated mobile process water supply for a thriving delta: creation of process water from available water streams	Evides, HZ, BASF, YARA, Provincie of Zeeland, Ghent University, Vlakwa-VITO, SKIW, IEC, Provincie of Zeeland	Water is altijd te hergebruiken, maar er zijn soms veel en intensieve zuiveringsstappen nodig om tot hergebruik van water te komen. Economisch is hergebruik niet altijd rendabel.

Naam project	Omschrijving	Locatie	jaar/status	doelstelling	deelnemende partijen	obstakels/uitdagingen
91 Waterhouderij	Samenwerking tussen agrarische partijen i.h.k. zoet water.	Walcheren	2019-2021	De Waterhouderij is een samenwerking van agrariërs die de afstemming van vraag en aanbod van water continu verbetert in een agrarisch gebied gelegen tussen de dorpen Vrouwenpolder, Oostkapelle en Serooskerke in Walcheren. HZ was betrokken bij de monitoring van de waterkwaliteit door de seizoenen	HZ, Deltares, Waterhouderij Walcheren, Louis Bolk Instituut, ZLTO, WSSS, Provincie Zeeland	Geen bijzonderheden
*Projecten gemeente Goes						
92 Pilotproject Water verduurzaming toeristensector	Verduurzamen toeristensector	Gemeente Goes	Start begin 2024	Het toekomstbestendig maken van ondernemers in de recreatiesector en het duurzaam omgaan met zoetwater.	Impuls Zeeland, HZ University of Applied Sciences, gemeente Goes en recreatieondernemers in de gemeente Goes.	Kans bestaat dat er weinig interesse is.
93 Regentonnen verkoop	Opslag regenwater	Gemeente Goes	loopt (goed)	Regentonnen verkopen voor een lagere marktprijs aan inwoners van Goes. Hierdoor wordt er regenwater opgeslagen in tonnen. Dit water kan worden gebruikt tijdens droge periodes.	Gemeente Goes	Bijhouden dat er 1 regenton per huishouden wordt gekocht.
94 Bergen hemelwater in leidingen tbv groenvoorziening	Ondergronds berging hemelwater	Gemeente Goes	Start Q3 2024	Aanbrengen extra ondergrondse berging tbv watervoorziening in droge periodes. Water kan dan worden getankt door groenvoorziening.	Gemeente Goes/ Beveland Wonen	Gebruik borgen bij groenbeheer
95 Project Wolphaartwater	Onderzoek grootschalige ondergrondse opslag water	Gemeente Goes	Q1 2024	In dit project worden de kansen voor grootschalige ondergrondse opslag van zoet water onder een dikke kleilaag onderzocht.	Provincie Zeeland, Zuidwestelijke Delta, KWR, Boeren in de omgeving, gemeente Goes	
*Projecten Gemeente Tholen						
96 Project van Zeeland in Stroomversnelling	Onderzoek naar mogelijkheid opslag water in de ondergrond via een speciale techniek.	Stavenisse	lopend	Water opslaan in de ondergrond via een speciale techniek: speciaal filtermateriaal en specifieke boring. Er wordt onderzocht of water uit de hemelwaterriolering van het stedelijk gebied en/of drainwater vanuit het landelijk gebied hiervoor gebruikt kan worden. Het opgeslagen water in de ondergrond moet later bruikbaar zijn voor irrigatie/beregening.	leverancier van filtermateriaal, een aannemer, een (groot) ingenieursbureau, een landbouwbedrijf en de gemeente Tholen.	Een belangrijke vraag voor het onderzoek is ook de opschaalbaarheid van dit initiatief naar heel Zeeland.
*Projecten Staatsbosbeheer						
97 Onderzoek mogelijkheden zoetwateropslag in 5 beheergebieden van Staatsbosbeheer	Onderzoek primair ten behoeve van de natuurwaarden, bij een overschot mogelijk beschikbaar voor omliggende functies	Autrichepolder, Vinknissekreek, Zestigvoet, Vlaamse kreek, De Putting.	start 2024	Verbetering van de natuurwaarden en gebruik van overtollig zoet water landbouw	provincie Zeeland, Staatsbosbeheer, Waterschap, ZLTO	

Naam project	Omschrijving	Locatie	jaar/status	doelstelling	deelnemende partijen	obstakels/uitdagingen	
*Projecten Natuurmonumenten							
98	Optimalisatie oppervlaktewaterpeil	In het Ganzengebied zakt het oppervlaktewaterpeil te snel en te ver uit. Hierdoor heeft het gebied te maken met verdroging met als gevolg 2 grote nadelen: 1) risico's voor verdroging van de veenlaag, met veenoxidatie als gevolg en 2) te weinig water voor broedsucces van weidevogels.	De Poel, Ganzengebied ('s-Heer Abtskerke)	loopt	Het doel van het project is dan ook om het waterpeil in het gebied flink te verhogen en m.b.v. een pomp in het oppervlaktewater het waterpeil in het gebied hoog te houden	Natuurmonumenten Waterschap Scheldestromen. (De samenwerking wordt als erg positief ervaren!)	Het oppervlaktewaterpeil van omliggende (weg)sloten ligt een stuk lager dan het optimale peil voor het natuurgebied. Hierdoor vindt veel wegzijging naar de omgeving plaats. Gedurende droge perioden met veel verdamping zakt het waterpeil snel uit.
99	Optimalisatie oppervlaktewaterpeil	In het Heggengebied zakt het oppervlaktewaterpeil te snel en te ver uit. Hierdoor heeft het gebied te maken met verdroging met als gevolg 2 grote nadelen: 1) risico's voor verdroging van de veenlaag, met veenoxidatie als gevolg en 2) te weinig water voor broedsucces van weidevogels. Het doel van het project is dan ook om het water in het gebied langer vast te houden	De Poel, Heggengebied (Nisse)	loopt	Water in het gebied langer vasthouden	Natuurmonumenten, Waterschap Scheldestromen	Zelfde als bij Ganzengebied. Daarnaast verloopt de afwatering van de naastgelegen landbouwpolder via een watergang in het natuurgebied. Hierdoor is het minder eenvoudig om het oppervlaktewaterpeil te verhogen.
100	Optimalisatie oppervlaktewater	In het project worden een aantal aanpassingen in het watersysteem onderzocht, zodat het natuurgebied en de omliggende landbouwpolders hydrologisch gezien van elkaar los gekoppeld worden. Hierdoor kan in de Zwaakse Weel een hoger peil gevoerd worden wat gunstig is voor de natuur, en tegelijkertijd blijft de afwatering van de landbouwpercelen gehandhaafd	Zwaakse Weel ('s-Gravenpolder)	Startfase	Zwaakse Weel als waterbuffer gebruiken voor landbouw	Natuurmonumenten Waterschap Scheldestromen Provincie Zeeland (Jan Vink)	n.v.t.
*Diverse projecten ZLTO							
101	Waterbassins west ZVL	20 bassins voor de opslag van zoet water in uitwerking	Zeeuws-Vlaanderen	eind 2024 gerealiseerd	20 bassins voor de opslag van zoet water in uitwerking	Arvalis, ZLTO, Boeren, RO bureau	
102	BodemUp	Adviestraject van drie jaar lang voor agrariërs met als doel een gezonde bodem en een bijdrage aan goed en veilig drinkwater voor de omgeving.	Heel Zeeland		Voor 2027 willen we samen met meer dan 2000 boeren een zodanige bodemvitaliteit bewerkstelligen dat het bijdraagt aan het behalen van de opgaven van de Kaderrichtlijn Water en de Nitraatrichtlijn en wordt bijgedragen aan een robuust bodem- en watersysteem	ZLTO, boeren	
103	EC meetprogramma	Beschikbaar stellen van EC meters voor het meten van de zoet-zoutverdeling van het oppervlaktewater.	Heel Zeeland	lopend	Meer inzicht te krijgen in de zoet-zoutverdeling van het oppervlaktewater	ZLTO, boeren, Scalda, provincie Zeeland.	
104	Waterstofleiding combineren met zoetwaterleiding	Zoetwater aanvoer naar bevelanden slim combineren in werk met nieuwe buisleiding H2		idee fase			

	Naam project	Omschrijving	Locatie	jaar/status	doelstelling	deelnemende partijen	obstakels/uitdagingen
	*Projecten Provincie Zeeland (NPLG) Zoet water						
105	Drainstore	Onderzoek naar ondergrondse opslag van drainwater in Kruiningen	Kruiningen	lopend	Dit onderzoek is nog uitgebreid met een monitoring van de irrigatie-efficiëntie van subirrigatie en de invloed van de chemische samenstelling van infiltratiewater op het dichtslibben van putfilters. Doel is het ondergronds opslaan van drainwater.	Provincie Zeeland	
106	Ondergronds beregenen	Onderzoek naar de effectiviteit van subirrigatie	Colijnsplaat	Afgerond	Onderzoek naar de effectiviteit van subirrigatie	Provincie Zeeland, waterschap Scheldestromen, gemeente Noord-Beveland en proefboerderij Rusthoeve	
107	Zoutwachter	Metten van de zoet-zoutverdeling in de ondergrond op 40-50 strategische plekken als onderdeel van een netwerk dat het zoet-zoutgrensvlak in het grondwater in de tijd volgt. Dit levert op de betreffende plekken inzicht in de dynamiek van het grondwater en die informatie vormt een nieuwe basis voor het onttrekkingsbeleid.	40 verschillende locaties in Zeeland.	lopend	Inzicht in de zoet-zout verdeling.	Provincie Zeeland en Waterschap Scheldestromen	
108	Verkenning naar de mogelijkheden voor de benutting van het afstromend water Brabantse Wal			Start			
109	Pilot Slim real-time meetnetwer in grenspark Groot Saeftinghe	In deze koplopersmaatregel wordt een meetnetwerk voor watergeleidbaarheid en nitraat opgezet in het Grenspark Groot Saeftinghe (GGS) (oost Zeeuws-Vlaanderen, gemeente grond Hulst), zodat het meetnetwerk op kleine schaal kan worden getest. Er zal gemeten worden op 100 locaties in GGS op geleidbaarheid en zoveel als (technisch) mogelijk op nitraat in watergangen in beheer bij het Waterschap Scheldestromen. In een vervolgfase zal een opschaling plaatsvinden naar een grootschalig meetnetwerk in heel Zeeland (de uitgebreide maatregel in het gebiedsprogramma).	GGS	gestart 2024 en verder	Het meetnetwerk geeft continue data die relevant is voor de NPLG-doelen. Deze data stellen ons in staat om waterbeheer te optimaliseren voor de doelen zoals opgenomen in het gebiedsprogramma. De kennis die wordt opgedaan is publiektoegankelijk. Dit zorgt ervoor dat kennisinstellingen en adviesbureaus gefundeerde adviezen kunnen geven over het oppervlaktewatersysteem in Zeeland. Die adviezen kunnen vervolgens een bijdrage leveren aan de doelstelling van het NPLG	Provincie / Waterschap	onzekerheid over financiering uit NPLG transitiefonds voor de koplopersmaatregel (en de verdere gehele maatregel zoals gedefinieerd in het NPLG)
110	Regelbare drainage: meer zoet water bergen in de bodem 2.500 ha	Dit project behelst een stimuleringsregeling voor het aanleggen van regelbare drainage, die helpt de zoute kwelinvloed in de percelen tegen te gaan, daarmee uitspoeling van stikstof te beperken en het mogelijk maakt meer zoet water in de bodem op te slaan	Zeeland	2024 - 2026	Uitgaande van de vraag naar fondsen kan ca 2500 hectare voorzien worden met regelbare drainage aanleggen (stimuleringsregeling). Zowel voor landbouw, natuur, KRW en Klimaat heeft het meer beschikbaar maken van zoet water positieve resultaten	Provincie / Waterschap	onzekerheid over financiering uit NPLG transitiefonds voor de koplopersmaatregel (en de verdere gehele maatregel zoals gedefinieerd in het NPLG)
111	Plaatsen van zoute / zoet stuw	Op basis van soortelijk gewicht (zout water is zwaarder dan zoet) drijft het zoete water op zout water. Hierdoor wordt in het huidige watersysteem het zoete water als eerste over stuw actief afgevoerd (zie plaatje). Door het plaatsen van dit type stuw wordt nu het zwaardere (zoute) deel afgevoerd. Hierdoor blijft een grotere fractie van het zoet water bovenstrooms beschikbaar	GGS	2024 - 2026	Plaatsen van een zoet/zout stuw en aanpassing systeem. 10 x door heel Zeeland waaronder 4 in Grenspark Groot Saeftinghe (GGS) Plaatsen van een zoet/zout stuw en aanpassing systeem. 10 x door heel Zeeland waaronder 4 in Grenspark Groot Saeftinghe (GGS)	Provincie / Waterschap	onzekerheid over financiering uit NPLG transitiefonds voor de koplopersmaatregel (en de verdere gehele maatregel zoals gedefinieerd in het NPLG)

	Naam project	Omschrijving	Locatie	jaar/status	doelstelling	deelnemende partijen	obstakels/uitdagingen
112	Pilot verondiepen van sloten	In Zeeland zijn er diverse locaties waar watergangen als onbedoeld bijeffect zoet water uit de ondergrond onttrekken. Dit ontwaterende principe is ongewenst.	Noordgouwe en 1 andere geschikte locatie	2024-2026	Door sloten te verleggen wordt de zoute kwel stroom naar het oppervlak verminderd. Dit project betreft 2 locaties voor een pilot	Provincie / Waterschap	onzekerheid over financiering uit NPLG transitiefonds voor de koplopersmaatregel (en de verdere gehele maatregel zoals gedefinieerd in het NPLG)
113	Nieuwe tool voor watersysteemanalyse bouwen (methode ontwikkelen) voor het maken van peilbesluiten	Het updaten van de bestaande tool voor het maken van peilbesluiten.	NA	2024-2026	Een geupdate tool is nodig, zeker gegeven alle te verwachten activiteiten als gevolg van de projecten uit het zeeuwse deltaplan zoet water en het NPLG	Provincie / Waterschap	onzekerheid over financiering uit NPLG transitiefonds voor de koplopersmaatregel (en de verdere gehele maatregel zoals gedefinieerd in het NPLG)
114	Relatie opbrengst, (kunst)mestgebruik en zoetwatersbeschikbaarheid	In een 4 jarige traject wordt vastgesteld in een pilot omgeving (Rusthoeve) wat het effect is van zoetwater fertigatie (een vorm van precisie landbouw) op productiviteit met het verlagen van mest (N) dosering	Rusthoeve	2023-2027	Het vaststellen hoe met zoet water boomberegening, irrigatie en fertigatie de dosering verlaagd kan worden zonder productiviteitsverlies. Het positieve effect is minder mest, voor eenzelfde opbrengst en dus kostenefficiënt produceren met verlagen van de milieu impact	Provincie / Rusthoeve en Delphi	Beschikbaarheid capaciteit Rusthoeve
115	Verbetering diepdrain met een nat opgestelde bronpomp.	Door de pomp onder in de grond in de nabijheid van de diepdrain te plaatsten is er meer controle mogelijk voor het onttrekken van water en is het energieverbruik minder doordat het water omhooggeperst wordt ipv omhoog gezogen	Schouwen-Duiveland en Noord-Beveland	2024-2027	Ook in moeilijke grondprofielen zoet water te kunnen oogsten	Provincie / Acacia	Vergunningseisen
116	Hergebruik effluent Coroos	Effluent van Coroos beschikbaar stellen voor de nabijgelegen landbouw	gemeente Kapelle	2020 - 2027	permanent en duurzaam distributiesysteem maken.	Gemeente Kapelle, WS Scheldestromen, ZLTO, Provincie Zeeland, agrariers en Coroos	momenteel aanvraag voor financiering van het systeem gedaan.